

Indignació social, amb base ambiental

Gran part dels motius de l'actual indignació social, tenen un origen ambiental (dibuix: dracsiprincesses.blogspot)

Els moviments socials que sorgeixen al voltant de tot el Mediterrani tenen, aparentment, una base de protesta per les retallades socials i de benestar. En el fons, però, si rascam una mica, hi trobarem el conflicte ambiental com a punt de partida.

Quan els pares del capitalisme actual van decidir, no sense algunes discussions, que els recursos naturals es podien considerar com il·limitats (l'aigua, els territoris, els oceans, l'aire respirable, etc.) i que també eren inesgotables les fonts d'energia (carbó, petroli i d'altres), partien d'un context ben diferent a l'actual.

La Revolució Industrial va donar a la humanitat, en molt poc temps, un poder immens de transformació. Recordem com, fa just 40 anys, encara hi havia a Menorca llocs que llauraven amb una bística que estirava una arada romana. Com el seu nom indica, era la mateixa arada que usaven els romans. Durant milers d'anys, els homes i les dones van tenir una capacitat de transformar el planeta, limitada a la força animal i als molins de vent o d'aigua. El transformaven, sí, però a un ritme ben lent.

De sobte, el motor fa la seva aparició i permet multiplicar aquesta força cents de vegades, i a qualsevol lloc. Un poder enorme que se'ns posa a les mans sense haver tingut temps de pair-ho. Acostumats com estàvem a haver de "lluitar" contra la natura, no hem tingut consciència que ara teníem a les mans unes eines que mostren un combat massa desigual.

El resultat, pocs anys després, és que molts recursos, d'aquells que l'economia capitalista sortida del nou règim considerava inesgotables, estan donant serioses mostres d'esgotament. Territoris fèrtils tapats de ciment o asfalt, rius que ja no corren, aquífers amb excés de nitrats, boscos tropicals que no es recuperen, moltes espècies s'extingeixen, es fon el gel dels pols, el canvi climàtic amenaça amb migracions humanes enormes...

Tampoc en el camp de les energies hi ha massa festa. Les energies fòssils, que han estat la base del funcionament del miracle del motor, s'estan esgotant arreu. És clar que aniran sortint reserves, però ja hi ha acord en què tot va a menys. Això ho haguérem pogut deduir quan van ser conscients que vivíem en un planeta aïllat dels altres, però la doctrina econòmica oficial encara s'hi resisteix.

I és que aquest sistema econòmic no es basa en el mercat (vell com la humanitat), sinó en el creixement constant (la idea que acompanya la societat industrial). I si no hi ha un subministre il·limitat, no es pot mantenir un creixement etern. Diríem, per tant, que tothom sap que quasi tots els recursos són limitats, però perquè la cosa vagi funcionant com fins ara, cal que no ens ho creguem massa.

Tot això comença a tenir un efecte que es trasllada a l'economia. Perquè mentre hi ha molts recursos o els podem anar a extreure de territoris que no tenen llei, la cosa va fent. Però quan comencen a escassejar, llavors les coses pugen de preu. I els beneficis baixen.

I quan la religió imperant és incrementar com sigui els beneficis (no ens conformem amb mantenir-los), llavors cal baixar costos. Cal disminuir les despeses destinades a sous, pensions, sanitat, educació, medi ambient... Això és el que *els mercats* demanen, i això és el que estan fent una bona part dels governs propers. Lògicament, al cap d'un temps, ve l'atur, la desatenció hospitalària a qui no la pot pagar, les pèrdues d'habitatge per hipoteques no cobertes... I la indignació generalitzada.

La revolució industrial, com tot el coneixement científic rescatat o potenciat després de la Il·lustració, ha servit per millorar moltes condicions de vida de molta gent. Però se'ns està anant la mà i cal tornar encaminar algunes coses. No per negar-se als avanços, sinó per evitar aquestes pèrdues socials i ambientals que estem causant. Cal apostar per començar a créixer de manera qualitativa, i no només en quantitat. En el món desenvolupat, interessa ser més savis, no estar més grassos.

Aquesta és la idea de la sostenibilitat. Hem d'internalitzar els costos socials i ambientals en el sistema econòmic. No fer com fins ara que ho externalitzam, enviant els residus tòxics al tercer món o guardant la factura del canvi climàtic per als que són més joves. Alguns se n'ufanegen d'aquest model de progrés; d'altres, intenten corregir-lo.

p { margin-bottom: 0.21cm; }

Peak Oil

Molt bona reflexió. Una de les raons principals darrera de tot el que està passant és el zenit de la producció de petroli convencional, que va ser al 2006. S'intenta substituir el petroli que falta amb altres productes sintètics provinents de petroli no convencional (arenas asfàltiques, ...) i biocombustibles, però l'energia disponible va minvant. Sense aquesta energia el capitalisme senzillament no funciona. Una lectura molt recomanable al respecte:

http://www.economiasolidaria.org/documentos/la_quiebra_del_capitalismo_global_2000_2030

Salut,
Damià

indignació social...

Contarles esto muy al detalle a quienes, después del megachorizo J. Matas, han vuelto a dar la victoria al PP en Baleares. La derecha no sólo es corrupción a todos los niveles, sino también capitalismo ávido e insaciable a costa de lo qué y de quien sea...también a costa del medio ambiente. La revolución ecológica que nos salve (si aún fuera posible) tiene que comenzar en las cabezas.

Decreixement

Per sort hi ha molta gent que busca solucions.

N'hi ha dues (per mi són la mateixa amb dos noms diferents) que desperten la meva simpatia: decreixement i pobles en transició (transition towns).

Fa falta una gran campanya d'informació per a la població. Des del món capitalista i globalitzat s'intenta amagar el peak oil i les seves conseqüències.

Recomano veure el següent documental:

<http://vimeo.com/14242311>

començant per un mateix

Podriem començar per no col·laborar consumint productes que suposen el deteriorament del medi, o l'apropiació de recursos a zones on hi ha fam i missèria.

<http://noticiaspensadas.wordpress.com/2011/07/16/adios-a-pescanova/>

Vull dir que tots estem fent accions que ajuden a la destrucció i l'esgotament dels recursos, a través del consum.

Totalment d'acord

Hi ha una frase de Ghandi (i algun cop també li he sentit nombrar-la al Dalai Lama) que diu: "Si vols canviar el món, canviat a tu mateix".

Com ja he comentat abans (en el comentari de decreixement) fa falta una gran campanya d'informació. La gent ha de saber les conseqüències dels seus hàbits de consum.

Corregir-lo

<http://vimeo.com/17770777>

cap al decreixement

un bon resum de la història ecològica-econòmica, que compartesc. Tb estic d'acord amb les propostes de decreixement i transició.

Vos recoman una publicació de Tim Jackson, "Prosperity without growth ?" que es pot trobar per internet i baixar en pdf

Bego